1. Итак я с первого года Дария Мидянина стал ему подпорою и подкреплением.

УПО: А я в першому році мідянина Дарія стояв, щоб зміцнити й посилити його.

KJV: Also I in the first year of Darius the Mede, even I, stood to confirm and to strengthen him.

2. Теперь возвещу тебе истину: вот, еще три царя восстанут в Персии; потом четвертый превзойдет всех великим богатством, и когда усилится богатством своим, то поднимет всех против царства Греческого.

УПО: А тепер об'явлю тобі правду. Ось іще три царі повстануть для Персії, а четвертий збагатиться багатством, більшим від усіх, а своєю силою в багатстві своїм підбурить усе проти грецького царства.

KJV: And now will I shew thee the truth. Behold, there shall stand up yet three kings in Persia; and the fourth shall be far richer than they all: and by his strength through his riches he shall stir up all against the realm of Grecia.

3. И восстанет царь могущественный, который будет владычествовать с великою властью, и будет действовать по своей воле.

УПО: І повстане хоробрий цар, і запанує великим пануванням, і робитиме за своїм уподобанням.

KJV: And a mighty king shall stand up, that shall rule with great dominion, and do according to his will.

4. Но когда он восстанет, царство его разрушится и разделится по четырем ветрам небесным, и не к его потомкам перейдет, и не с тою властью, с какою он владычествовал; ибо раздробится царство его и достанется другим, кроме этих. УПО: Та коли він повстане, буде зруйноване його царство, і буде розділене на чотири небесні вітри, а не на його нащадків, і не за його пануванням, яким він панував, бо царство його буде вирване й дане іншим, а не їм.

KJV: And when he shall stand up, his kingdom shall be broken, and shall be divided toward the four winds of heaven; and not to his posterity, nor according to his dominion which he ruled: for his kingdom shall be plucked up, even for others beside those.

5. И усилится южный царь и один из князей его пересилит его и будет владычествовать, и велико будет владычество его.

УПО: І зміцниться південний цар, але один з його князів пересилить його й запанує, його панування панування велике.

KJV: And the king of the south shall be strong, and one of his princes; and he shall be strong

above him, and have dominion; his dominion shall be a great dominion.

6. Но через несколько лет они сблизятся, и дочь южного царя придет к царю северному, чтобы установить правильные отношения между ними; но она не удержит силы в руках своих, не устоит и род ее, но преданы будут как она, так и сопровождавшие ее, и рожденный ею, и помогавшие ей в те времена.

УПО: Але по роках вони поєднаються, і дочка південного царя прийде до царя північного, щоб зробити мир. Але не затримає він сили свого рамена, і не встане потомство його, але буде видана вона й ті, що вели її, і та, що її породила, і той, що міцно тримав її за тих часів.

KJV: And in the end of years they shall join themselves together; for the king's daughter of the south shall come to the king of the north to make an agreement: but she shall not retain the power of the arm; neither shall he stand, nor his arm: but she shall be given up, and they that brought her, and he that begat her, and he that strengthened her in these times.

7. Но восстанет отрасль от корня ее, придет к войску и войдет в укрепления царя северного, и будет действовать в них, и усилится.

УПО: І повстане один із галузки її кореня на його місце, і він вийде проти війська, і ввійде в твердиню північного царя, і буде діяти проти них, і опанує їх.

KJV: But out of a branch of her roots shall one stand up in his estate, which shall come with an army, and shall enter into the fortress of the king of the north, and shall deal against them, and shall prevail:

- 8. Даже и богов их, истуканы их с драгоценными сосудами их, серебряными и золотыми, увезет в плен в Египет и на несколько лет будет стоять выше царя северного. УПО: І їхніх богів з їхніми литими бовванами, разом з їхнім улюбленим посудом, золотом та сріблом поведе в неволю до Єгипту, і він роки стоятиме більше від північного царя. KJV: And shall also carry captives into Egypt their gods, with their princes, and with their precious vessels of silver and of gold; and he shall continue more years than the king of the north.
- 9. Хотя этот и сделает нашествие на царство южного царя, но возвратится в свою землю.

УПО: І він увійде в царство південного царя, але вернеться до своєї землі.

KJV: So the king of the south shall come into his kingdom, and shall return into his own land.

10. Потом вооружатся сыновья его и соберут многочисленное войско, и один из них быстро пойдет, наводнит и пройдет, и потом, возвращаясь, будет сражаться с ним до укреплений его.

УПО: А сини його озброються, і зберуть натовп численних войовників, і один із них конче піде, і все позаливає, і перейде край, і вернеться, і воюватиме аж до його твердині.

KJV: But his sons shall be stirred up, and shall assemble a multitude of great forces: and one shall certainly come, and overflow, and pass through: then shall he return, and be stirred up, even to his fortress.

11. И раздражится южный царь, и выступит, сразится с ним, с царем северным, и выставит большое войско, и предано будет войско в руки его.

УПО: І розлютиться південний цар, і вийде та й воюватиме з ним, з царем північним, і виставить велике многолюдство, і цей натовп буде відданий у його руку.

KJV: And the king of the south shall be moved with choler, and shall come forth and fight with him, even with the king of the north: and he shall set forth a great multitude; but the multitude shall be given into his hand.

12. И ободрится войско, и сердце [царя] вознесется; он низложит многие тысячи, но от этого не будет сильнее.

УПО: І буде знищений той натовп, і повищиться його серце, і він кине десятитисячки, та не буде сильний.

KJV: And when he hath taken away the multitude, his heart shall be lifted up; and he shall cast down many ten thousands: but he shall not be strengthened by it.

13. Ибо царь северный возвратится и выставит войско больше прежнего, и через несколько лет быстро придет с огромным войском и большим богатством.

УПО: І вернеться північний цар, і виставить натовп, більший від першого, а на кінець часів та років він конче прийде з великим військом та з численним маєтком.

KJV: For the king of the north shall return, and shall set forth a multitude greater than the former, and shall certainly come after certain years with a great army and with much riches.

14. В те времена многие восстанут против южного царя, и мятежные из сынов твоего народа поднимутся, чтобы исполнилось видение, и падут.

УПО: І за того часу багато-хто повстануть на південного царя, а сини насильників твого народу підіймуться, щоб справдилось видіння, і вони спіткнуться.

KJV: And in those times there shall many stand up against the king of the south: also the robbers of thy people shall exalt themselves to establish the vision; but they shall fall.

15. И придет царь северный, устроит вал и овладеет укрепленным городом, и не устоят мышцы юга, ни отборное войско его; недостанет силы противостоять.

УПО: І прийде північний цар, і насипле вала, і здобуде твердинне місто, і не встоять рамена півдня та його добірний народ, і не буде сили встояти.

KJV: So the king of the north shall come, and cast up a mount, and take the most fenced cities: and the arms of the south shall not withstand, neither his chosen people, neither shall there be any strength to withstand.

16. И кто выйдет к нему, будет действовать по воле его, и никто не устоит перед ним; и на славной земле поставит стан свой, и она пострадает от руки его.

УПО: І робитиме той, хто прийде на нього, за своєю вподобою, і не буде того, хто встояв би перед ним. І стане він у Пишному Краї, і буде погибель у його руці.

KJV: But he that cometh against him shall do according to his own will, and none shall stand before him: and he shall stand in the glorious land, which by his hand shall be consumed.

17. И вознамерится войти со всеми силами царства своего, и праведные с ним, и совершит это; и дочь жен отдаст ему, на погибель ее, но этот замысел не состоится, и ему не будет пользы из того.

УПО: І зверне він своє обличчя, щоб прийти з потугою всього свого царства, і складе договора з ним. І дасть йому молоду дочку за жінку, щоб знищити землю, та це не вдасться, і не станеться йому.

KJV: He shall also set his face to enter with the strength of his whole kingdom, and upright ones with him; thus shall he do: and he shall give him the daughter of women, corrupting her: but she shall not stand on his side, neither be for him.

18. Потом обратит лице свое к островам и овладеет многими; но некий вождь прекратит нанесенный им позор и даже свой позор обратит на него.

УПО: І зверне він обличчя своє на острови, і здобуде багато. Але вождь спинить йому наругу його, всемеро заплатить йому за наруги його.

KJV: After this shall he turn his face unto the isles, and shall take many: but a prince for his own behalf shall cause the reproach offered by him to cease; without his own reproach he shall cause it to turn upon him.

19. Затем он обратит лице свое на крепости своей земли; но споткнется, падет и не станет его.

УПО: І зверне він своє обличчя до твердинь свого краю, і спіткнеться й упаде, і не буде знайдений.

KJV: Then he shall turn his face toward the fort of his own land: but he shall stumble and fall,

and not be found.

20. На место его восстанет некий, который пошлет сборщика податей, пройти по царству славы; но и он после немногих дней погибнет, и не от возмущения и не в сражении.

УПО: А на його місці стане той, що скаже побірникові податків перейти пишноту царства, та за кілька днів від загине, але не від гніву й не від бою.

KJV: Then shall stand up in his estate a raiser of taxes in the glory of the kingdom: but within few days he shall be destroyed, neither in anger, nor in battle.

21. И восстанет на место его презренный, и не воздадут ему царских почестей, но он придет без шума и лестью овладеет царством.

УПО: І стане на його місці погорджуваний, та не дадуть йому царської пошани, але він прийде непомітно, й опанує царство лестощами.

KJV: And in his estate shall stand up a vile person, to whom they shall not give the honour of the kingdom: but he shall come in peaceably, and obtain the kingdom by flatteries.

22. И всепотопляющие полчища будут потоплены и сокрушены им, даже и сам вождь завета.

УПО: А війська, що затоплювали, він затопить і знищить, і навіть самого володаря, що з ним поєднався.

KJV: And with the arms of a flood shall they be overflown from before him, and shall be broken; yea, also the prince of the covenant.

23. Ибо после того, как он вступит в союз с ним, он будет действовать обманом, и взойдет, и одержит верх с малым народом.

УПО: А від часу поєднання з ним він робитиме оману, і підійметься, і зміцниться малим народом.

KJV: And after the league made with him he shall work deceitfully: for he shall come up, and shall become strong with a small people.

24. Он войдет в мирные и плодоносные страны, и совершит то, чего не делали отцы его и отцы отцов его; добычу, награбленное имущество и богатство будет расточать своим и на крепости будет иметь замыслы свои, но только до времени.

УПО: Він увійде непомітно в ситу округу, і зробить те, чого не робили батьки його та батьки його батьків. Він порозкидає їм награбоване, і здобич, і маєток, і на твердині буде замишляти свої задуми, але до часу.

KJV: He shall enter peaceably even upon the fattest places of the province; and he shall do that which his fathers have not done, nor his fathers' fathers; he shall scatter among them the prey, and spoil, and riches: yea, and he shall forecast his devices against the strong holds, even for a time.

25. Потом возбудит силы свои и дух свой с многочисленным войском против царя южного, и южный царь выступит на войну с великим и еще более сильным войском, но не устоит, потому что будет против него коварство.

УПО: І він збудить свою силу та своє серце на південного царя з великим військом. А південний цар підготовиться до війни з військом великим та дуже міцним, та не встоїть, бо замишляють на нього задуми.

KJV: And he shall stir up his power and his courage against the king of the south with a great army; and the king of the south shall be stirred up to battle with a very great and mighty army; but he shall not stand: for they shall forecast devices against him.

26. Даже участники трапезы его погубят его, и войско его разольется, и падет много убитых.

УПО: А ті, що їдять його поживу, поб'ють його, і його військо позаливає край, і попадають численні забиті.

KJV: Yea, they that feed of the portion of his meat shall destroy him, and his army shall overflow: and many shall fall down slain.

27. У обоих царей сих на сердце будет коварство, и за одним столом будут говорить ложь, но успеха не будет, потому что конец еще отложен до времени.

УПО: А серце обох цих царів буде на лихе, і при одному столі вони будуть говорити неправду, але не буде успіху, бо кінець буде ще відкладений на означений час.

KJV: And both of these kings' hearts shall be to do mischief, and they shall speak lies at one table; but it shall not prosper: for yet the end shall be at the time appointed.

28. И отправится он в землю свою с великим богатством и враждебным намерением против святаго завета, и он исполнит его, и возвратится в свою землю.

УПО: І він вернеться до свого краю з великим маєтком, а його серце буде проти святого заповіту; і він зробить, і вернеться до свого краю.

KJV: Then shall he return into his land with great riches; and his heart shall be against the holy covenant; and he shall do exploits, and return to his own land.

29. В назначенное время опять пойдет он на юг; но последний [поход] не такой будет, как прежний,

УПО: На умовлений час він повернеться, і прийде на південь, але останнє не буде, як перше.

KJV: At the time appointed he shall return, and come toward the south; but it shall not be as the former, or as the latter.

30. ибо в одно время с ним придут корабли Киттимские; и он упадет духом, и возвратится, и озлобится на святый завет, и исполнит свое намерение, и опять войдет в соглашение с отступниками от святаго завета.

УПО: І прийдуть на нього кіттейські кораблі, і він налякається, і вернеться, і буде чинити опір святому заповітові, і зробить своє. І він вернеться, і погодиться з тими, хто покинув святий заповіт.

KJV: For the ships of Chittim shall come against him: therefore he shall be grieved, and return, and have indignation against the holy covenant: so shall he do; he shall even return, and have intelligence with them that forsake the holy covenant.

31. И поставлена будет им часть войска, которая осквернит святилище могущества, и прекратит ежедневную жертву, и поставит мерзость запустения.

УПО: І повстануть його війська та й зневажать святиню, твердиню, і спинять сталу жертву, і поставлять гидоту спустошення.

KJV: And arms shall stand on his part, and they shall pollute the sanctuary of strength, and shall take away the daily sacrifice, and they shall place the abomination that maketh desolate.

32. Поступающих нечестиво против завета он привлечет к себе лестью; но люди, чтущие своего Бога, усилятся и будут действовать.

УПО: А тих, хто чинить несправедливе на заповіт, він прихилить через лестощі. А народ, що знає свого Бога, зміцніє та й діятиме.

KJV: And such as do wickedly against the covenant shall he corrupt by flatteries: but the people that do know their God shall be strong, and do exploits.

33. И разумные из народа вразумят многих, хотя будут несколько времени страдать от меча и огня, от плена и грабежа;

УПО: А розумні з народу навчать багатьох, але спіткнуться об меча та полум'я, об полон та грабіж якийсь час.

KJV: And they that understand among the people shall instruct many: yet they shall fall by the sword, and by flame, by captivity, and by spoil, many days.

34. и во время страдания своего будут иметь некоторую помощь, и многие присоединятся к ним, но притворно.

УПО: А коли вони спіткнуться, будуть споможені малою поміччю, хоч до них прилучаться багато-хто лестощами.

KJV: Now when they shall fall, they shall be holpen with a little help: but many shall cleave to them with flatteries.

35. Пострадают некоторые и из разумных для испытания их, очищения и для убеления к последнему времени; ибо есть еще время до срока.

УПО: А дехто з тих розумних спіткнуться, щоб очистити себе, і щоб вибрати, і щоб вибілитися аж до кінцевого часу, бо ще час до умовленого часу.

KJV: And some of them of understanding shall fall, to try them, and to purge, and to make them white, even to the time of the end: because it is yet for a time appointed.

36. И будет поступать царь тот по своему произволу, и вознесется и возвеличится выше всякого божества, и о Боге богов станет говорить хульное и будет иметь успех, доколе не совершится гнев: ибо, что предопределено, то исполнится.

УПО: І буде робити той цар за своїм уподобанням, і підійметься, і повищиться понад усякого бога, і на Бога богів говоритиме дивні речі, і матиме успіх, аж поки не довершиться гнів, бо виконається те, що було вирішене.

KJV: And the king shall do according to his will; and he shall exalt himself, and magnify himself above every god, and shall speak marvellous things against the God of gods, and shall prosper till the indignation be accomplished: for that that is determined shall be done.

37. И о богах отцов своих он не помыслит, и ни желания жен, ни даже божества никакого не уважит; ибо возвеличит себя выше всех.

УПО: І він не буде придивлятися до богів своїх батьків, і на пожадливість жінок, і на всякого бога не буде дивитися, бо він звеличить себе понад кожного.

KJV: Neither shall he regard the God of his fathers, nor the desire of women, nor regard any god: for he shall magnify himself above all.

38. Но богу крепостей на месте его будет он воздавать честь, и этого бога, которого не знали отцы его, он будет чествовать золотом и серебром, и дорогими камнями, и разными драгоценностями,

УПО: Але він буде віддавати честь богові твердинь на його місці, та богові, якого не знали батьки його, віддаватиме честь золотом, і сріблом, і дорогоцінним камінням, і речами коштовними.

KJV: But in his estate shall he honour the God of forces: and a god whom his fathers knew not

shall he honour with gold, and silver, and with precious stones, and pleasant things.

39. и устроит твердую крепость с чужим богом: которые признают его, тем увеличит почести и даст власть над многими, и землю раздаст в награду.

УПО: І він посадить у твердині народа чужого бога. Тому, хто пізнає його, примножить славу, і вчинить їх панами над багатьма, і поділить землю на заплату.

KJV: Thus shall he do in the most strong holds with a strange god, whom he shall acknowledge and increase with glory: and he shall cause them to rule over many, and shall divide the land for gain.

40. Под конец же времени сразится с ним царь южный, и царь северный устремится как буря на него с колесницами, всадниками и многочисленными кораблями, и нападет на области, наводнит их, и пройдет через них.

УПО: А в кінцевому часі зудариться з ним південний цар. І кинеться на нього північний цар колесницями, і верхівцями, і численними кораблями, і прийде на краї, і позаливає та перейде їх.

KJV: And at the time of the end shall the king of the south push at him: and the king of the north shall come against him like a whirlwind, with chariots, and with horsemen, and with many ships; and he shall enter into the countries, and shall overflow and pass over.

41. И войдет он в прекраснейшую из земель, и многие области пострадают и спасутся от руки его только Едом, Моав и большая часть сынов Аммоновых.

УПО: І він прийде до Пишного Краю, і багато-хто спіткнуться, та оці втечуть від його руки: Едом, і Моав, і останок Аммонових синів.

KJV: He shall enter also into the glorious land, and many countries shall be overthrown: but these shall escape out of his hand, even Edom, and Moab, and the chief of the children of Ammon.

42. И прострет руку свою на разные страны; не спасется и земля Египетская.

УПО: І він простягне свою руку на краї, і не втече єгипетський край.

KJV: He shall stretch forth his hand also upon the countries: and the land of Egypt shall not escape.

43. И завладеет он сокровищами золота и серебра и разными драгоценностями Египта; Ливийцы и Ефиопляне последуют за ним.

УПО: І він запанує над скарбами золота й срібла, та над усіма коштовними речами

Єгипту. А лівійці та етіопляни підуть за ним.

KJV: But he shall have power over the treasures of gold and of silver, and over all the precious things of Egypt: and the Libyans and the Ethiopians shall be at his steps.

44. Но слухи с востока и севера встревожат его, и выйдет он в величайшей ярости, чтобы истреблять и губить многих,

УПО: Але його налякають вістки зо сходу та з півночі, і він вийде з великою лютістю, щоб багатьох погубити та зробити закляттям.

KJV: But tidings out of the east and out of the north shall trouble him: therefore he shall go forth with great fury to destroy, and utterly to make away many.

45. и раскинет он царские шатры свои между морем и горою преславного святилища; но придет к своему концу, и никто не поможет ему.

УПО: І поставить намети свого палацу між морями та горою пишної святині. Та він прийде до свого кінця, але не буде йому помічника.

KJV: And he shall plant the tabernacles of his palace between the seas in the glorious holy mountain; yet he shall come to his end, and none shall help him.